

גינות קהילתיות – גולן

במסגרת הפרויקט הוקמו גינות קהילתיות המחזקות את הקשר בין חברים בקהילות השונות במועצה האזורית. הוקמו מתחים משותפים לטובת הכלל במסגרתם נעשית פעילות קהילתית ייחודית המעוררת מודעות סביבתית בקהילה.

תקציר התוכנית:

במועצה אזורית גולן, יישובים רבים שלכל אחד מהם אופי שונה הן מבחינת זיקה לדת והן מבחינת סוג היישוב. אחד הצרכים הגורפים בכל הקהילות הוא הצורך לחזק את הקשר בין חברי הקהילה והרצון להקים מתחמים משותפים לטובת הכלל. פרויקט גינות קהילתיות הוקם במטרה לחזק קהילות אלו ולחבר ביניהן. הפרויקט נבחר בשיתוף ועדות היישובים ובכל יישוב הרכז המלווה מייעד אותו לפי צרכי בני היישוב.

במסגרת הפרויקט, תנועת השומר החדש מקימים ביישובים חוות שבתוכן גינה קהילתית. מלגאים משתבצים במשמרות, על פי הזמנים המתאימים להם ומעבירים מפגשים קהילתיים בגינה.

היתרון בתוכנית הוא הגינה שמהווה פלטפורמה וניתן להעביר באמצעותה פעילויות רבות לאוכלוסיות מגוונות.

מטרות התוכנית:

- יצירת מקום מפגש לקהילה
- חיבור בין המלגאים לבין תושבי היישוב תוך עשייה למען לקהילה
- הגברת המעורבות של תושבי הקהילה והפיכת הקהילה ל"רוקה" יותר
- הפיכת הגינה לסביבה לימודית אודות טבע וסביבה, פיתוח בר קיימא ואקולוגיה

קהל היעד:

עיקרי: קהילות היישובים ובייחוד ילדים, נוער ובני משפחותיהם
היישוב שמקבל פינת חמד ונהנה גם מתוצרי הגינה הקהילתית הגינה

משני: המלגאים שהפרויקט מחבר אותם לאזור ולמועצה

מספר מלגאים מעורבים:

שמונה סטודנטים המתפעלים שלוש גינות קהילתיות.

כמות המלגאים משתנה לפי גודל הגינה, גודל האוכלוסייה שלוקחת חלק בפרויקט ואופי האוכלוסייה (למשל, אם הגינה מוקמת יחד עם אנשים עם מוגבלות, או שיש בה פעילות בכל יום, יש צורך ביותר מלגאים).

מפעל הפיס

רקע וידע ייחודיים של המלגאים המעורבים:

- סטודנטים בעלי זיקה לתחום הסביבתי
- סטודנטים בעלי יכולת הדרכה ועמידה מול קהל
- יתרון לסטודנטים בעלי ידע בגינון או ניסיון בהקמת והפעלת גינות קהילתיות

שותפים עיקריים ליישום התוכנית:

- מפעל הפיס
- השומר החדש
- רכזי החינוך והקהילה ביישובים
- מכללת תל-חי
- מכללת כנרת
- קרן גרוס
- פר"ח
- כפר הסטודנטים של שעלים

תקציב שנתי נדרש:

הגינה דורשת תקציב קבוע לשתיים התלוי בגודל גינה ובגידולים שנבחרים. תקציב נוסף יש להקציב לעבודה טובים, גידור, וחומרי תחזוקה (כמו דשן).

צעדים/שלבים עיקריים ליישום התוכנית:

- בשלב הראשון יש לרתום שותפים וללמוד את [התורה של הגינות הקהילתיות](#), או לחילופין לגייס מומחה בתחום שיוביל את ההקמה.
- לאחר מכן, מגייסים את המלגאים שהתחום מעניין אותם ויש להם ניסיון בהדרכה. המיון נעשה במסגרת המיון הכללי למלגאים במרכז הצעירים. מתקיימת שיחת הכרות במהלכה מבינים את תחומי העניין והחוזקות של המלגאים ומציעים להם פרויקטים רלוונטיים.
- לאחר בחירתם, המלגאים עוברים הכשרה בנושאי גינון, הדרכת ילדים (או קבוצות שונות), אופן רתימת הקהילה.
- בסיום ההכשרה, המלגאי מצטרף לרכז מקצועי אשר מוביל את הבנייה והתחזוקה של הגינה (במקרה זה, הרכז הוא מארגון השומר החדש). חשוב לשלב את המלגאים משלב התכנון, לבחור ולבנות יחד איתם את התכנים.
- הקשר היומיומי הוא בין המלגאים לאחראי הגינה הקהילתית באותו הישוב, אחראי זה מלווה את המלגאי באופן שוטף והוא הכתובת הנגישה והמיידית לכל צרכיו. מלבד זה יש ליווי, על פי הצורך, של רכזת המלגאים במועצה ושל מנהלות האשכולות (המועצה מחולקת למספר אשכולות).

מפעל הפיס

מפתחות להצלחה ביישום התוכנית:

- פרויקט הינו פרויקט קהילתי, ועל כן בשלב הראשון יש לראות שהפרויקט עונה על צרכי הקהילה ואם אכן יש קרקע פנויה ומאושרת.
- יצירת שיתוף פעולה מקומי הדוק. הפרויקט עובד בצורה בטובה ביותר אם מוקצה אדם מקומי שעובד בשיתוף עם המלגאים ואם הקהילה עצמה רתומה.

חסמים/אתגרים ביישום המודל:

המעקב אחר הסטודנטים אינו פשוט, עקב מרחק בין היישובים וכמות היישובים בהן מוקמות הגינות.

פרטי איש קשר להעמקה ולמידה נוספת:

טל צרפתי, מנהלת מרכז צעירים גולן
young@megolan.org.il | 054-7886604